

Завитій О.

к.е.н., доцент,

Левицький С.

здобувач освітньо-наукового рівня вищої освіти «доктор філософії»

Західноукраїнський національний університет

КОНТРОЛЬ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Контроль в системі управління підприємств набуває все більшої актуальності і потребує раціональної організації обліку з актуальним пошуком більш досконалих форм управління підприємств України. Раціональна організація бухгалтерського обліку на підприємстві є системою практичного здійснення прийомів і способів відображення господарських операцій, які забезпечують дійовий контроль і всебічний аналіз планів підприємства при мінімальних затратах праці і коштів.

Досягнення виконання запланованих результатів на підприємствах реалізуються при певних умовах і передумовах. Однією з таких передумов є висока кваліфікація і особисті ділові якості головного бухгалтера підприємства та керівників. Головний бухгалтер повинен мати достатній практичний досвід та відповідну теоретичну підготовку, знати економіку та організацію підприємств України, досконало володіти технікою обліку, бути у курсі найновіших досягнень облікової та економічної думки, ефективно досягти розв'язку в конкретних економічних питаннях. Кожне господарство має свої особливості: розташування (економічне і географічне), організаційна структура, технології виробництва, методологія і техніка планування, організація в системі оплати праці, джерела і умови постачання, порядок збуту продукції, взаємовідносини з державних бюджетом та податковими службами, порядок фінансування і кредитування. Усі ці особливості господарської діяльності головний бухгалтер повинен знати для того, щоб передбачати виконання планів на певний період. Якісний контроль за виробництвом вимагає особистих якостей та професійної підготовки як керівника так і працівників. Керівник повинен надати працівникам усі умови для безперебійної праці і застосування усіх вимог безпеки та якості робочих місць. Працівники у свою чергу повинні забезпечувати якісну продукцію у запланованій кількості і з якомога нижчим процентом браку (відходів).

Економічний контроль є однією з функцій управління продуктивними силами і виробничими відносинами. Основою функції контролю є наукове дослідження - процес виявлення певного об'єкта (предмета або явища) з метою встановлення закономірностей його виникнення, розвитку і перетворення для раціонального його використання у практичній діяльності підприємства. Тому виникає потреба розвитку економічного контролю як системи економічних знань.

Процес управління складається з таких функціонально-логічних стадій: управлінського рішення; контролю і перевірки виконання; оцінки результатів. Отже, контроль є необхідною самостійною функцією управління.

Контроль і перевірка виконання починається з вивчення управлінського рішення, яке є частиною процесу розробки певної виробничої програми дій, найбільш чітко і в повному обсязі виявляється на стадії фактичного виконання прийняття управлінського рішення. Завершуючи певний процес управління, контрольна діяльність створює сприятливу перспективу для нового управлінського циклу. У процесі контролю виявляють: якість самого управлінського рішення; ефективність проведення тих організаційних заходів, яких було вжито для його виконання; відповідність організацій об'єкта цілям успішного виконання настанов управлінського рішення, а також розподіл відповідальності між працівниками і спеціалістами, яке виконують денне рішення.

Контроль універсальним засобом одержання інформації за каналом зворотного зв'язку. Без механізму зворотного зв'язку між суб'єктом і об'єктом процес управління втрачається чіткість і цілеспрямованість.

Для того, щоб ефективно і успішно управляти, той хто приймає рішення повинен знати про результати свого управлінського впливу на об'єкти управління. Контроль дає змогу здобувати оперативну інформацію, яка об'єктивно показує результати управлінських рішень на підконтрольних об'єктах; виявляти недоліки в прийнятих рішеннях, в організації їх виконання, способах і засобах їх реалізації; вивчити ділові якості працівників.

Список використаних джерел

1. Завитій О.П. Стратегічне управління розвитком економічних систем на регіональному рівні. Фінансово-економічний розвиток України в умовах трансформаційних перетворень: матеріали VII всеукр. наук.-практ. конф. 26 квітн. 2018 р. (ЛТЕУ, м. Львів). Тернопіль : Крок, 2018. 167 с. 116-118.

2. Завитій О.П. Суть контролю в системі управління, його роль та місце у забезпеченні економічної безпеки. Вектори розвитку науки і бізнесу в глобальному середовищі: тренди та перспективи: матеріали Національної науково-практичної конференції. / редкол. : П. Р. Пуцентейло, Р. Ф. Бруханський, Н. П. Чорна [та ін.]. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. с. 18-21.

3. Пуцентейло П.Р., Гуменюк О.О. Інформаційне забезпечення аналітичної діяльності в управлінні підприємством. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2019. Випуск 1-2. с. 74-82.